

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

ul. Szkolna 2, 63-000 Środa Wlkp. tel./fax: 61 287 06 40 www.srodawlkp.epcpr.pl e-mail: pcprsrodawlkp@pro.onet.pl

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ ZA 2024 ROK

w tym:

- Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z efektów pracy
- Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej na 2025 r.

Opracowanie:

Bernadeta Staszak

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Środzie Wielkopolskiej

Środa Wielkopolska, kwiecień 2025 r.

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej, zwane dalej PCPR realizuje zadania powiatu określone przepisami prawa, a w szczególności w obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wspierania osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

Obowiązek składania corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stosownie do zapisów wymienionych ustaw niniejszy dokument zawiera informację o zrealizowanych w 2024 roku zadaniach, a także przedstawia:

- sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z efektów pracy,
- wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej, w tym pieczy zastępczej na 2025 r.

Realizacja zadań w roku 2024

W okresie sprawozdawczym PCPR wykonywało zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową oraz inne określone w aktach prawnych, między innymi w:

- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)
- ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022, poz. 1105).

PCPR realizowało również zadania wynikające z Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Średzkiego na lata 2021-2030, Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025, Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2030, Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2021-2030.

I. 1. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na powiat obowiązek realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej. Rada Powiatu Średzkiego Uchwałą Nr LXV/463/2023 z dnia 24 stycznia 2023 r. przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025. W powiecie średzkim zgodnie z Zarządzeniem nr 14/2011 Starosty Średzkiego z dnia 30 września 2011 r. obowiązki organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej. Za prawidłową realizację zadań merytorycznych odpowiada wyodrębniony w strukturze organizacyjnej PCPR zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. Informacje na temat podejmowanych działań w tym obszarze przedstawia Raport z realizacji przedmiotowego Programu, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania oraz sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

I.2.SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ Z EFEKTÓW PRACY ZA ROK 2024

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwana dalej ustawą określa zadania powiatu w tym obszarze. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku, gdy rodzice biologiczni nie mogą zapewnić dziecku odpowiedniej opieki i wychowania. Jej głównym celem jest powrót dziecka do rodziny biologicznej, a w sytuacji, gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku tejże możliwości – opieka i wychowanie w środowisku zastępczym. Piecza zastępcza jednocześnie przygotowuje dziecko do godnego, odpowiedzialnego i samodzielnego życia, pokonywania trudności życiowych, nauki prawidłowych norm społecznych, podtrzymywania bliskich kontaktów z rodziną i rówieśnikami, a także zaspokajania potrzeb emocjonalnych. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Zgodnie z zapisem ustawy w PCPR zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem,
- rodzina zastępcza niezawodowa,
- rodzina zastępcza zawodowa,
- rodzinny dom dziecka.

W roku 2024 w powiecie średzkim rodzinnymi formami pieczy zastępczej objęto łącznie 85 dzieci, w tym 33 dzieci pochodzi z innych powiatów. W okresie sprawozdawczym funkcjonowało ogółem 39 rodzin zastępczych, w tym 21 rodzin spokrewnionych z dzieckiem, 14 niezawodowych rodzin zastępczych, 4 rodziny zawodowe, w tym 1 z funkcją pogotowia rodzinnego oraz 2 rodzinne domy dziecka. Poniższa tabela obrazuje dane liczbowe dzieci przebywających w poszczególnych formach pieczy zastępczej w latach 2022 - 2024.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2022 – 2024

Typ rodziny zastępczej	2022 r.			2023 r.			2024 r.		
	Liczba rodzin	Liczba dzieci		Liczba rodzin	Liczba dzieci		Liczba rodzin	Liczba dzieci	
		Ogółem	w tym z powiatu średzkiego		Ogółem	w tym z powiatu średzkiego		Ogółem	w tym z powiatu średzkiego
1. Rodziny spokrewnione	18	23	13	19	28	15	21	35	23
2. Rodziny niezawodowe	14	25	8	14	17	3	14	20	3
3. Rodziny zawodowe	4	16	13	4	18	12	4	17	14
w tym:									
rodzina zawodowa z funkcją pogotowia rodzinnego	1	8	6	1	10	9	1	12	11
4. Rodzinny dom dziecka	1	3	3	2	11	11	2	13	13

Analiza porównawcza roku 2024 w stosunku do lat 2022 - 2023 pokazuje, że wzrasta liczba rodzin zastępczych spokrewnionych i liczba dzieci w nich umieszczanych. Podkreślić należy, że w 2024 r. wszystkie dzieci pochodzące z powiatu średzkiego wymagające umieszczenia w pieczy zastępczej takie zabezpieczenie otrzymały.

W 2024 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 18 dzieci. Poniższe zestawienie przedstawia powody opuszczenia przez dzieci rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 2. Powody opuszczenia rodzin zastępczych przez wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Powód opuszczenia pieczy zastępczej	Liczba dzieci z rodzin zastępczych
powrót do rodziny naturalnej	5
przekazanie do adopcji	9
umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej	0
usamodzielnienie - ukończenie 18 roku życia	4
ŁĄCZNIE	18

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej rodziny zastępcze objęte były pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2024 PCPR zatrudniało 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, co jest zgodne z zapisem art. 77 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koordynatorzy złożyli Organizatorowi sprawozdanie z efektów swojej całorocznej pracy.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostały określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sposób ich realizacji oraz efekty przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 3. Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Lp.	Zadania określone ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej	Sposób realizacji przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	Efekty podejmowanych działań
1.	Prowadzenie naboru kandydatów do prowadzenia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	PCPR w sposób ciągły prowadzi nabór kandydatów na rodziny zastępcze poprzez: -lokalną kampanię społeczną na rzecz rodzicielstwa zastępczego pn.„RODZINA ZASTĘPCZA-DROGA DO RODZINY” -materiały informacyjne plakaty, ulotki informacyjne, - informacje na stronie internetowej, Facebook - artykuł w gazecie - wywiad w lokalnej telewizji internetowej	5 kandydatów złożyło wniosek o przeszkolenie na rodzinę zastępczą niezawodową i 1 kandydat na rodzinę zastępczą zawodową
2.	Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania	Na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne według wzoru wskazanego w rozporządzeniu Ministra Rodziny	Wydano 2 zaświadczenia kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

3.	pieczy zastępczej Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	i Polityki Społecznej z 19 września 2023 r. Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.	przeprowadzono 1 edycje szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe
4.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki Opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego	W roku 2024 nie realizowano zadania z uwagi na brak kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki.	Nie dotyczy
5.	Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby	Zorganizowano : - spotkanie edukacyjno- integracyjne - Razem przy wigilijnym stole - seminarium Pomoc Dziecku Krzywdzonemu. Rodzicielstwo zastępcze misja i zawód, - spotkanie integracyjne z Okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, - w ramach projektu „Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej w podregionie poznańskim” zorganizowano dwudniowy wyjazd edukacyjno- warsztatowy w Boszkowie na którym rodziny uczestniczyły w warsztatach nt. Stres rodzicielski i wypalenie zawodowe wśród osób pełniących funkcję rodziny zastępczej/ rodzinnego domu dziecka – rozpoznawanie objawów i przeciwdziałanie.	Uczestniczyło 35 rodzin zastępczych i 2 rodzinne domy dziecka.
6.	Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grupy wsparcia oraz rodzin pomocowych	Prowadzono grupy wsparcia dla rodzin zastępczych z podziałem na rodziny spokrewnione oraz zawodowe, rodzinne domy dziecka i niezawodowe. Zapewniono 2 rodzinom zawodowym wsparcie rodzin pomocowych.	Dwoje dzieci z rodzin zastępczych zawodowych zostały umieszczone w rodzinach pomocowych, z uwagi na urlop 2 rodzin zastępczych zawodowych. Odbyło się 16 spotkań w ramach grup wsparcia z podziałem na rodziny zawodowe, rodzinne domy dziecka i niezawodowe (9 spotkań) oraz rodziny zastępcze spokrewnione (7 spotkań).
7.	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy	PCPR prowadzi nabór kandydatów na wolontariuszy (informacje na stronie internetowej, plakaty, ulotki), współpracuje w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi, pomoc wolontariuszy zabezpieczana jest zgodnie ze zgłoszeniami rodzin.	Dwóch wolontariuszy wspierało dzieci podczas udziału w warsztatach edukacyjno-rozwojowych z elementami socjoterapii
8.	Współpraca ze środowiskiem	Organizator współpracował z:	Sprawny przeptyw

	lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi	- ośrodkami pomocy społecznej - sądami rodzinnymi - szkołami, do których uczęszczają wychowankowie - placówkami służby zdrowia - KPP Środa Wielkopolska - specjalistami: logopeda, rehabilitant - ośrodkami adopcyjnymi.	bieżących informacji na temat rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu umożliwienia im powrotu do domu rodzinnego, wyznaczenie opiekunów prawnych dla dziecka w przypadku gdy rodzice biologiczni zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej - współpraca z wychowawcami klas, pedagogami i psychologami szkolnymi pozwoliła na pozyskanie informacji o osiągnięciach szkolnych i zakresie współpracy opiekunów zastępczych ze szkołą - uzyskanie informacji o stanie zdrowia dzieci i nadzorowanie leczenia medycznego wychowanków.
9.	Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Prowadzono poradnictwo i wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne - praca prowadzona była z rodziną zastępczą zarówno w siedzibie PCPR jak i w miejscu zamieszkania rodziny. - w ramach projektu „Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”: - przeprowadzono pogłębioną diagnozę dzieci w pieczy zastępczej- diagnoza neurologopedyczna - usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej uzyskali wsparcie koordynatora usamodzielnienia	39 rodzin zastępczych i 2 rodzinne domy dziecka uzyskało wsparcie. 6 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej otrzymało pogłębione diagnozy neurologopedyczne. 7 usamodzielnianych wychowanków uzyskało wsparcie koordynatora usamodzielnienia. Udzielone wsparcie wpłynęło pozytywnie na poprawę wykonywania funkcji rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka oraz funkcjonowania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.
10.	Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego	Poradnictwo prawne prowadzone było przez zatrudnionego w PCPR Radcę prawnego w ramach umowy cywilno - prawnej (2x w tygodniu) oraz pracownika socjalnego prowadzącego pracę z rodzinami zastępczymi.	Zapewniono rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka dostęp do poradnictwa prawnego.
11.	Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny funkcjonowania rodzin zastępczych	Dokonano okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej- każde dziecko powyżej 3 roku życia poddane zostało ocenie co pół roku, a dzieci poniżej 3 r.ż. oceniane były co 3 miesiące. Oceny przeprowadzone były w zespołach w których uczestniczyli: przedstawiciel Wielkopolskiego Ośrodka	Sporządzono 157 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 16 ocen rodzin zastępczych.

		Adopcyjnego, pracownicy Zespołu Ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w tym koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, rodzice zastępczy, rodzice biologiczni nie pozbawieni władzy rodzicielskiej, asystenci rodzin.	
12.	Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno –pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę	Organizator prowadził działalność diagnostyczno – konsultacyjną w stosunku do rodzin zastępczych jak i kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wspierał osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę - 37 rodzin zastępczych i 2 rodzinne domy dziecka objętych zostało opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, miały również możliwość uzyskania wsparcia psychologicznego, i pedagogicznego , ponadto uzyskały również informację o placówkach specjalistycznych, w których mogą uzyskać wsparcie psychologiczno –pedagogiczne.	Poprawa funkcjonowania 37 rodzinach zastępczych i 2 rodzinnych domach dziecka.
13.	Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji materialno - bytowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Przeprowadzono badania psychologiczno-pedagogiczne oraz dokonano analizy sytuacji materialno - bytowej kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka	Psycholog, pedagog w ramach tego zadania przeprowadził 3 badania psychologiczno-pedagogiczne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (2 badania dla rodziny zastępczej niezawodowej i 1 dla rodziny zastępczej zawodowej). Ponadto na wniosek sądu wykonano badania dla rodzin spokrewnionych.
14.	Zapewnianie rodzicom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego	Organizator prowadził specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka: psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne.	Wzmocnienie kompetencji rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
15.	Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających	Zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego wszystkich wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną.	12 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostały zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu. Rodzinę adopcyjną znalazło 9 dzieci, 7 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji.
16.	Organizowanie opieki nad	Organizator zapewnił opiekę nad dziećmi	Z uwagi na okresowe

	dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku	przez zatrudnienie rodziny pomocowej.	niesprawowanie pieczy nad dziećmi przez 2 rodziny zastępcze zawodowe (z uwagi na zaplanowany wypoczynek) zapewniono opiekę 2 dzieci w rodzinach pomocowych
17.	Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i rodzinie prowadzącej rodzinny dom dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej	Organizator udzielał pomocy w ramach: - pracy 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, - pracy pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.	Opracowano 19 planów pomocy dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz wprowadzono 148 modyfikacji do planów.
18.	Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, pomoc przy opracowywaniu indywidualnego programu usamodzielnienia.	Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej udzielali wychowankom wsparcia i pomocy przy opracowywaniu indywidualnego programu usamodzielnienia, prowadzili wsparcie w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.	Dla 5 wychowanków wyznaczono opiekunów usamodzielnienia oraz wspierano proces usamodzielnienia 10 wychowanków.
19.	Rozwój pieczy zastępczej	Realizowano Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie średzkim na lata 2023-2025.	Uchwalenie przez Radę Powiatu Średzkiego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Średzkim na lata 2023-2025 (Uchwała z dnia 24 stycznia 2023 r. nr XLV/464/2023) . W 2023 r. przekształcono jedną rodzinę zastępczą niezawodową w rodzinny dom dziecka oraz drugą rodzinę zastępczą niezawodową w zawodową rodzinę zastępczą.
20.	Szkolenie pracowników Organizatora Pieczy Zastępczej	Udział pracowników Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w szkoleniach i konferencjach: 1. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Przewrót Partycypacyjny czy powrót do korzeni? O tym czy (i dlaczego) boimy się standardów ochrony dzieci. 2. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Dziecko ma prawo do rozwoju, a nie tylko do przetrwania. 3. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Jak reagować, żeby zareagować – o problemach różnej natury, kiedy musimy podjąć interwencje. 4. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Dorosły godny zaufania – jak rozmawiać o krzywdzeniu z dzieckiem i z jego rodzicem. 5. Wokiss – Dialog motywujący w pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie 6. Krajowe Centrum Przeciwdziałania	Udział w szkoleniach oraz konferencjach zwiększył wiedzę i umiejętności pracowników w zakresie realizacji zadań ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

	Uzależnieniom – Jakie są powody sięgania po środki odurzające wśród dzieci i młodzieży? 7. Wokiss – Standardy ochrony małoletnich 8. IV Wielkopolskie Spotkanie Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej. 9. Pracownia Psychologiczna Magdalena Szutarska – Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach (kurs podstawowy) 10. KOPD – Dzieci i młodzież w Kryzysie Psychicznym. 11. Centrum Psychologiczne ITEM - Szkolenie dla rodziców adopcyjnych dzieci z FASD. 12. Szkoleniu nt. „Warsztaty praktyczne- przeciwdziałanie przemocy oraz praca z osobami doświadczającymi przemocy dla osób pracujących w pieczy zastępczej”. 13. Trening rozwoju kompetencji społecznych. 14. Szkoła dla rodziców i wychowawców część 1 Relacja i dialog. 15. Kids Skills oraz jestem z Ciebie Dumny 16. Studia podyplomowe - Zarządzanie projektami	
--	---	--

PCPR na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje rodziny zastępcze pomocą finansową. Zgodnie z ustawą osoby pełniące funkcje zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie, przysługuje im również prawo do wypoczynku od sprawowania opieki w wymiarze 30 dni kalendarzowych rocznie.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj i kwotę wypłaconych w 2024r. świadczeń i wynagrodzeń.

Tabela 4. Wypłacone świadczenia w ramach rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024

Rodzaj świadczenia	Wysokość wydatkowanych środków w zł
1. świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 85 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	1 161 032,06
2. dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka dla 45 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	19 779,00
3. środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 3 rodzin zawodowych, 1 rodziny niezawodowej oraz dla 2 rodzinnych domów dziecka	61 138,74
4. jednorazowe świadczenie dla rodzin zastępczych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z przyjęciem 8 dzieci	15 222,95
5. świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu (wypłacono 1 świadczenia) dla rodzinnego domu dziecka	15 000,00
6. świadczenie związane z wystąpieniem zdarzenia losowego dla 2 rodzin zawodowych	9 612,99
7. wynagrodzenia osobowe i bezosobowe w ramach umów zleceń, umów o pracę wraz z pochodnymi wypłacone zawodowym rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka	1 044 395,56

Podsumowanie:

Działania podejmowane w 2024 roku przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej miały na celu wsparcie dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz wzmocnienie rodziny zastępczej w zakresie pełnionych przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Współpraca organizatora z instytucjami, specjalistami oraz rodzinami zastępczymi umożliwiła dokonanie oceny sytuacji dziecka, jego potrzeb oraz możliwości rodziny zastępczej w zakresie zaspokojenia potrzeb dziecka, a także oceny co do zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2025 należy zapewnić kontynuację działań, a w szczególności pomoc w ramach grup wsparcia oraz szkoleń mających na celu podnoszenie kompetencji osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego zarówno zawodowych rodzin zastępczych jak i kadry Zespołu ds. Pieczy Zastępczej.

I.2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej zadanie powiatu realizowała Publiczna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Szlachcinie. Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Placówka zapewnia pomoc dziecku na podstawie wydanego skierowania przez PCPR w Środzie Wlkp. W 2024 r. wsparciem objęto 15 wychowanków. Działalność placówki opisano w Raporcie z realizacji Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2023 - 2025 stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania.

I.3. POMOC DLA USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej przyznano następującą pomoc:

- na kontynuowanie nauki – pomoc otrzymało 8 wychowanków pieczy zastępczej i 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego na ogólną kwotę 62.524,40 zł, w tym: 6 wychowanków z rodzin zastępczych na kwotę 39.234,20 zł; 2 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej na kwotę 16.677,00 zł. i 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego na kwotę 6.613,20 zł, ogółem wydatkowano 62.524,40 zł,
- na usamodzielnienie - pomoc otrzymało 5 wychowanków, w tym 3 wychowanków rodzin zastępczych na kwotę 29.973,00 zł; 1 wychowanek instytucjonalnej pieczy zastępczej na kwotę 9.991,00 zł oraz 1 wychowanek zakładu poprawczego na kwotę 1.837,00 zł, ogółem wydatkowano 41.801,00 zł,
- na zagospodarowanie- pomoc otrzymało 4 wychowanków, w tym 2 wychowanków rodzin zastępczych na kwotę 9.084,00 zł, 1 wychowanek instytucjonalnej pieczy zastępczej na kwotę 4.542,00 zł oraz 1 wychowanek zakładu poprawczego na kwotę 5.511,00 zł. ogółem wydatkowano 19.137,00 zł.

II. UDZIELANIE INFORMACJI O PRAWACH I UPRAWNIENIACH

W roku 2024 podobnie jak i w latach poprzednich, PCPR w ramach bieżącej działalności świadczyło usługi społeczne, a w szczególności:

-udzielano mieszkańcom powiatu informacji o prawach i uprawnieniach

Usługa świadczona na rzecz mieszkańców powiatu bez względu na płeć, wiek, status majątkowy i społeczny. W 2024r. pracownicy PCPR udzielali informacji i porad zarówno w formie telefonicznej, bezpośrednio w siedzibie PCPR ul. Szkolna 2, w siedzibie OIK ul. Lipowa 12 ,

w Centrum Aktywności Społecznej ul. Mała Klasztorna 3. Zakres tematyczny udzielanych informacji i porad obejmował różne sfery życia społecznego, a w szczególności dotyczył praw i uprawnień osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów, osób będących w sytuacjach kryzysowych, problemów uzależnień i przemocy domowej oraz opiekuńczo-wychowawczych i spraw mieszkaniowych. W ramach realizacji wyżej wymienionego zadania w PCPR działa Centrum Informacji, zatrudniony jest pracownik socjalny – doradca ds. osób z niepełnosprawnościami, ponadto w Centrum Aktywności Społecznej w każdy czwartek mieszkańcy chcący załatwiać swoje sprawy urzędowe przez Internet mogą skorzystać z pomocy pracownika PCPR, również wydawano klientom materiały informacyjne nt. możliwości uzyskania pomocy. Szacuje się, że w roku 2024 udzielono ponad 10 000 informacji i porad (PCPR nie ewidencjonuje usługi).

III. PROWADZENIE SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, MIESZKAŃ TRENINGOWYCH I WSPOMAGANYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

W roku 2024 kontynuowano usługi interwencji kryzysowej i specjalistycznego poradnictwa na rzecz mieszkańców powiatu.

Zgłaszane problemy dotyczyły między innymi: przemocy domowej, problemów wynikających z nadużywania alkoholu oraz bycia osobą współuzależnioną, trudności wychowawczych, konfliktów małżeńskich, zaburzeń natury psychicznej, sytuacji związanych z rozwodem, trudności w codziennym funkcjonowaniu.

Osobom i rodzinom będącym w sytuacjach kryzysowych wsparcia udzielał Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Środzie Wielkopolskiej ul. Lipowa 12. Ośrodek działa w strukturze PCPR. Pracownicy OIK w 2024 r. prowadzili również specjalistyczne poradnictwo, w tym psychologiczne, rodzinne, prawne i socjalne. Ogółem wsparciem objęto 139 osób, w tym 62 to osoby z rodzin dotkniętych przemocą domową. W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej PCPR we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Krąg prowadziło lokalną kampanię adresowaną w szczególności do seniorów.

PCPR włączyło się do Ogólnopolskiej Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy realizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii był Rzecznik Praw Dziecka. W dniu 19 listopada odbyła się debata na temat przeciwdziałania przemocy domowej, w godzinach popołudniowych rozświetlony został budynek Centrum Aktywności Społecznej na kolor czerwony jako wyraz sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci.

Raport z realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2023-2025 stanowi załącznik nr 3 do sprawozdania.

-mieszkania treningowe i wspomagane

Ważnym elementem powiatowego systemu pomocy społecznej jest prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych. Mieszkania są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Zgodnie z art. 53 ustawy o pomocy społecznej ta forma wsparcia może być przyznana osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą. PCPR w 2024 r. prowadziło 9 mieszkań, w tym 5 mieszkań treningowych i 4 wspomagane z 26 miejscami, zlokalizowane w obiektach w Środzie Wlkp. ul. Mała Klasztorna 3 i ul. Lipowa 12 oraz w Szlachcinie. Tą formą pomocy objęto 26 osób, które

z uwagi na trudną sytuację życiową, w tym niepełnosprawność miały problemy w codziennym funkcjonowaniu. Oferowane formy wsparcia dostosowane były do indywidualnych potrzeb, rodzaju problemu oraz możliwości osoby objętej wsparciem.

IV. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

PCPR w ramach działań Centrum Aktywności Społecznej ul.Mała Klasztorna 3 we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz Wielkopolską Akademią Społeczno-Ekonomiczną w Środzie Wielkopolskiej podejmowało szereg inicjatyw adresowanych do społeczności lokalnej, mające na celu zwiększenie integracji społecznej, rozwój zainteresowań oraz poszerzenie wiedzy na temat problemów społecznych, m.inn. starości, niepełnosprawności, przemocy domowej, bezpieczeństwa, idei wolontariatu, rodzicielstwa zastępczego, integracji międzypokoleniowej. Przy udziale podmiotów w CAS odbyły się 104 spotkania tematyczne z udziałem 1717 osób.

V. DORADZTWO METODYCZNE, SZKOLENIA I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ

W okresie sprawozdawczym PCPR prowadziło szkolenia oraz doradztwa metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu średzkiego. W tym zakresie PCPR współpracowało na bieżąco z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej z terenu Powiatu Średzkiego. W roku 2024 odbyły się 4 narady z kadrą kierowników jednostek instytucji pomocy społecznej oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych działających w sferze pomocy społecznej oraz 3 szkolenia dla pracowników pomocy społecznej z terenu powiatu średzkiego. Kadra pomocy społecznej miała możliwość korzystania z doradztwa metodycznego prowadzonego przez PCPR. Ponadto pracownicy PCPR korzystali w szczególności z bezpłatnych szkoleń organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Zakres tematyczny obejmował w szczególności zagadnienia z zakresu realizowanych zadań, w tym pracy z dzieckiem i rodziną, przeciwdziałaniem przemocy domowej, prawa pracy, polityki rachunkowości.

Tematyka szkoleń dla kadry PCPR w 2024 r. oraz liczba osób uczestnicząca w szkoleniach:

1 osoba	Kontrole NIK w zakresie ochrony danych osobowych - wyniki 2024r. Stwierdzone nieprawidłowości. Jakie obszary zweryfikować przygotowując się do kontroli NIK
8 osób	Dialog Motywujący w pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie
6 osób	Standardy ochrony małoletnich
2 osoby	Prawne aspekty doręczania pism w postępowaniu administracyjnym od 1 stycznia 2025r.
1 osoba	Zmiany w zakresie ważności orzeczeń o niepełnosprawności, czyli kolejne nowe rozwiązania ustawowe w 2024r.
2 osoby	Kwalifikowalność VAT w projektach. Dotacje a VAT
2 osoby	Klasyfikacja budżetowa - paragrafy dochodowe i wydatkowe w świetle najnowszych zmian oraz bieżącego orzecznictwa
2 osoby	Rządowe programy wsparcia pracowników jednostek sektora pomocy społecznej
1 osoba	Urlop wypoczynkowy pracownika samorządowego
1 osoba	Zadaniowy czas pracy - rozliczenie w samorządzie
1 osoba	Ustawa o ochronie sygnalistów z perspektywy podmiotów publicznych
2 osoby	Zakończenie roku 2024 dla płatnika PIT. Zasady wypełniania formularzy PIT-11, PIT-R, PIT-4R i PIT-8AR

1 osoba	Profesjonalna obsługa cudzoziemców w urzędzie. Kontekst międzykulturowy. Zrozumieć nieznane
1 osoba	Dokumentacja pracownicza - od rekrutacji do zakończenia umowy o pracę
1 osoba	Nabór w administracji samorządowej
1 osoba	G-10.SG - Sprawozdanie gminy o energii elektrycznej i paliwach alternatywnych za 2023 rok
1 osoba	Potrącenie na liście płac w 2024r. Praktyczne aspekty dokonywania potrąceń z wynagrodzeń, świadczeń chorobowych i umów zleceń
1 osoba	Podatkowe aspekty naliczenia wynagrodzeń w 2024r.
1 osoba	Umowy o pracę, umowy zlecenie, kontrakty menedżerskie. Zasady rozliczania świadczeń pracowniczych. Opodatkowanie cudzoziemców
3 osoby	Świadczenia rodzinne - funkcjonowanie zmian wprowadzonych ustawą o świadczeniu wspierającym
2 osoby	Oferty i sprawozdania w ramach realizacji zadań publicznych w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego
2 osoby	Kurs Polskiego Języka Migowego na poziomie A1
2 osoby	Faktury ustrukturyzowane (e-faktury)
1 osoba	Standardy ochrony małoletnich - nowe obowiązki dyrektorów
1 osoba	Zadania organów powiatu w związku z końcem kadencji
1 osoba	Zamknięcie roku obrotowego 2023 - wycena bilansowa, sprawozdawczość finansowa, budżetowa i z operacji finansowych za 2023r.
1 osoba	Środki trwałe w księgach rachunkowych jednostek budżetowych
1 osoba	Wypalenie zawodowe
1 osoba	Wsparcie ofiar handlu ludźmi
1 osoba	Niepewne czasy: Jak radzić sobie z patologicznymi sytuacjami w pracy z młodzieżą?
1 osoba	Szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych

VI. POMOC OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ STARSZYM

1. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi

Powiat średzki jest organem prowadzącym ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Środzie Wlkp. ŚDS jest placówką wsparcia dziennego, dysponuje 60 miejscami. ŚDS przyjmuje uczestników na podstawie decyzji wydanej przez PCPR. W roku 2024 usługami objęto 63 osoby.

2. Realizacja zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym zadania finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

1) Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

- a) wypłacono dofinansowanie do kosztów uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych na ogólną kwotę 228 218,00 zł, w tym dla 9 dzieci z niepełnosprawnościami oraz 9 opiekunów na kwotę 33 195,00 zł oraz 80 osób dorosłych wraz z 23 opiekunami na kwotę 195 023,00 zł,
- b) 326 osobom dofinansowano zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych na kwotę 563 547,04 zł,
- c) 6 osobom wypłacono dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 7 790,00 zł,
- d) 28 osobom wypłacono dofinansowanie do likwidacji barier na kwotę: 109 798 zł, w tym 5 osobom do likwidacji barier architektonicznych na kwotę 69 800,00 zł, 8 osobom do likwidacji barier technicznych na kwotę 18 770,00 zł, 15 osobom do likwidacji barier

w komunikowaniu się na kwotę 21 228,00 zł,

e) dofinansowano koszty działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Środzie Wielkopolskiej dla 48 uczestników na kwotę 1 642 464,00 zł.

f) dofinansowano organizację 16 przedsięwzięć z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych na ogólną kwotę 103 300,00 zł (dla 636 uczestników), w tym 13 przedsięwzięć zorganizowanych przez 5 organizacji pozarządowych oraz 3 przedsięwzięcia zorganizowane przez 3 ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu średzkiego.

2) zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej

Zadanie realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Wielkopolskiej, PCPR jako Płatnik PFRON w 2024 r. wypłacił stypendia stażowe dla 4 osób z niepełnosprawnościami na ogólną kwotę 67 966,93 zł.

POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Na rzecz mieszkańców powiatu średzkiego orzecznictwo w sprawach pozarentowych w stosunku do dorosłych i do dzieci prowadzi Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ogółem w 2024 r. wydano 1 346 orzeczeń, w tym 1 137 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz 209 orzeczeń o niepełnosprawności, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5. Liczba złożonych wniosków i wydanych orzeczeń w 2024 r.

Kategoria wiekowa	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych orzeczeń
- osoby do 16 roku życia	239	209
- osoby powyżej 16 roku życia	1 217	1 137

Wydano 447 legitymacji dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- osobom przed 16 rokiem życia – 42,
- osobom po 16 roku życia – 405.

Wydano 588 kart parkingowych.

OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA POWIATOWEJ SPOŁECZNEJ RADY DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Średzkim prowadziła działalność zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Do zakresu zadań Rady należy m.in. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W 2024 r. odbyły się 4 posiedzenia Rady, których przedmiotem było w szczególności opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki PFRON w roku 2024 oraz analiza realizowanych zadań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

POMOC OSOBOM STARSZYM

W polityce społecznej powiatu średzkiego ważną kwestią społeczną jest problem starzejącego się społeczeństwa. PCPR zgodnie z celem strategicznym nr 3 Aktywizacja osób starszych zawartym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych realizował zadania w szczególności w zakresie zwiększenia aktywności seniorów w życiu społecznym. W Centrum Aktywności Społecznej ul.Mała Klasztorna 3 powstała Strefa dla Seniora, działa Powiatowy Klub Senior+. W celu rozwoju różnorodnych form wsparcia dla seniorów PCPR współpracuje z organizacjami pozarządowymi, w szczególności ze Stowarzyszeniem Pomocy Krąg - organizacją prowadzącą na zlecenie powiatu średzkiego Powiatowy Klub Senior+. Do uczestnictwa w Klubie PCPR wydało 73 skierowania seniorom wymagającym tej formy wsparcia. Ponadto PCPR wspierało Stowarzyszenie Pomocy Krąg w realizacji projektów: „W KRĘGU - Mobilna Akademia Inicjatyw Senioralnych – VENA” – projekt sfinansowany przez Narodowego Instytutu Wolności oraz projektu sfinansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki pn. „Akademia Sportu Aktywnego Seniora-AS”. W ramach projektów ponad 150 seniorów korzystało z usług w zakresie aktywności fizycznej, nauki aktywnego spędzania czasu wolnego, zajęć edukacyjnych promujących zdrowy styl życia, warsztatów korzystania z nowoczesnych technologii cyfrowych a także zasad bezpieczeństwa w sieci i w domu. W ramach promocji kultury fizycznej osób w wieku 60+ zorganizowano I Powiatowy Turniej Senioralny Gry w Bule w Centrum Aktywności Społecznej w Środzie Wielkopolskiej ul.Mała Klasztorna 3. Turniej zakończono edukacją seniorów na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

VII. POMOC REPATRIANTOM

W roku 2024 PCPR realizowało zadania określone w art. 17 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, co przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj przyznanej pomocy	Liczba rodzin, którym wypłacono jednorazową pomoc finansową	Liczba osób w rodzinie objętych jednorazową pomocą finansową	Ogólna kwota wypłaconej pomocy
Wypłata jednorazowej pomocy finansowej (art.17ust.1ustawy)	43	93	2 452 477,91 zł
Wypłata pomocy finansowej na częściowe pokrycie poniesionych przez repatriantów kosztów remontu, adaptacji lub wyposażenia lokalu mieszkalnego (art.17ust.2ustawy)	45	109	495 329,13 zł

VIII. REALIZOWANE PROGRAMY I PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO DODATKOWE ŚRODKI FINANSOWE

W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1) W ramach realizacji programu pn. „Aktywny Samorząd” wypłacono dofinansowania na ogólną kwotę: 476 388,56 zł, w tym:

Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową na kwotę **328 017,41 zł**, z tego:

Obszar A – likwidacja barier transportowych, w tym:

- zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu dla 1 osoby na kwotę **38 646,00 zł**,

- zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla 1 osoby na kwotę **2 310,00 zł**,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, w tym:

- zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla 3 osób na kwotę **16 069,20 zł**,

- zadanie 2 – dofinansowanie szkolenia z zakresu obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania dla 2 osób na kwotę **4 400,00 zł**,

- zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla 1 osoby na kwotę **5 166,79 zł**,

- zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla 3 osób na kwotę **14 264,48 zł**,

- zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu komputerowego dla 1 osoby na kwotę **673,20 zł**.

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się, w tym:

- zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla 4 osób na kwotę **4 934,62 zł**,

- zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości dla 6 osób na kwotę **180 641,32 zł**,

- zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera elektrycznego dla 5 osób na kwotę **38 541,00 zł**,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub w przedszkolu) dla 2 osób na kwotę **15 270,80 zł**.

Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej – dodatek do energii elektrycznej dla 18 osób na kwotę **7 100,00 zł**.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, w tym: dofinansowanie kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatek na pokrycie kosztów kształcenia dla 25 osób na kwotę **148 371,15 zł**.

2) w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 – z usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania skorzystało 16 opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym 5 opiekunów dzieci. W ramach programu wykorzystano na realizację usług opieki wytchnieniowej środki w wysokości **133 847,51 zł**.

3) w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 - pomoc otrzymało 78 osób z niepełnosprawnościami, w tym 8 dzieci. W ramach programu wykorzystano na realizację usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej środki w wysokości **1 423 700,79 zł**.

W ZAKRESIE WSPARCIA JEDNOSTEK GMINNYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” pozyskano środki na realizację 2 projektów:

- na zakup busa dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Chromcu w ramach projektu pn. Likwidacja barier transportowych – „Mikrobus” dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Chromcu w kwocie **144 000,00 zł**,

- na zakup busa dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Środzie Wielkopolskiej w ramach projektu pn. Mobilny senior w gminie Środa Wielkopolska w kwocie **144 000,00 zł.**

W ZAKRESIE WSPARCIA SENIORÓW

W ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024 Moduł II- uzyskano dofinansowanie na funkcjonowanie placówki Powiatowy Klub Senior+, kwota dofinansowania: **65 520,00 zł.**

W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Uzyskano dotację celową na sfinansowanie realizacji programów:

1) korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w wysokości **7 000,00 zł.** W programie uczestniczyło 7 osób,

2) programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w wysokości **8 000,000 zł.**

W programie uczestniczyło 8 osób,

3) w dniu 28.10.2024 r. została podpisana umowa nr 4/XXX/DTR/2024 pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, a Powiatem Średzkim w sprawie dofinansowania realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, tytuł projektu „W powiecie średzkim –RAZEM – wzmacniamy system przeciwdziałania przemocy domowej”- kwota przyznanych środków finansowych: **90 000,00 zł.**

W ZAKRESIE ROZWOJU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ I POMOCY SPOŁECZNEJ

1) W ramach umowy zawartej w dniu 28.10.2024 r. PS-III.946.2.2024.30 pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim, a Powiatem Średzkim w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej uzyskano dofinansowanie w wysokości **49 140,00 zł.**

2) W dniu 23.08.2024 r. została podpisana umowa nr PS-III.946.4.2024.30 pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim, a Powiatem Średzkim w sprawie realizacji zadania "Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka lata 2024-2027" - kwota przyznanych środków: **42 787,20 zł.**

3) Zostały przyznane środki finansowe w formie dotacji celowej do zadań własnych powiatu:

– "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027", rozdział 85218, kwota przyznanych środków: **53 143,02 zł,**

– "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027", rozdział 85220, kwota przyznanych środków: **43 049,04 zł,**

– "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027" rozdział 85508, kwota przyznanych środków: **52 210,14 zł.**

REALIZACJA PROJEKTÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

- 1) W ramach trwałości projektu kontynuowano działania projektu pn. „Usługi społeczne – w tym mieszkania chronione i wspomagane w powiecie średzkim” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020, współfinansowanego ze środków EFS.
- 2) W ramach trwałości projektu kontynuowano działania projektu grantowego „Mobilność drogą do aktywności w powiecie średzkim” obejmującego wdrożenie usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.
- 3) Realizacja projektu zgodnie z podpisaną w dniu 09.11.2023 r. umową o partnerstwie na rzecz realizacji projektu pt. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim” nr FEWP.06.15-IŻ.00-0002/23 na projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Okres realizacji 01.10.2023 r. – 30.06.2029 r. przyznano dofinansowanie w kwocie 960 106,39 zł, wkład własny 50 531,91 zł.

VIII. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I OBSADA KADROWA PCPR

Struktura organizacyjna PCPR w roku 2024 dostosowana była do realizowanych zadań i aktualnie obowiązujących przepisów prawnych. PCPR na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudniało 32 osoby/26,125 etatów, w tym:

- 5 etatów – pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- 1,75 etatu- pracownicy Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- 2,5 etaty – pracownicy zatrudnieni w ramach kontynuacji projektu grantowego „Mobilność drogą do aktywności w powiecie średzkim” obejmującego wdrożenie usług transportowych DOOR TO DOOR dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności zgodnie z umową zawartą pomiędzy PFRON a Powiatem Średzkim,
- 16,875 etatu - pracownicy pozostałych sekcji, w tym realizujący zadania w zakresie pieczy zastępczej, wsparcia dziecka i rodziny, pomocy osobom z niepełnosprawnością.

Ponadto do realizacji określonych zadań było zatrudnionych 29 osób w ramach umów cywilnoprawnych, w tym: 9 członków PZds.OoN, 15 osób w związku z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodzinnego domu dziecka , rodziny pomocowej oraz osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinnym domu dziecka, 5 osób realizujących inne zadania PCPR, w tym w ramach projektów oraz osoba - obsługa prawna, osoba - obsługa bhp.

Poza tym w ramach programu „ Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla jednostek samorządu Terytorialnego – edycja 2024 r. PCPR zatrudniało 61 osób na umowę zlecenia, a w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024 – 19 osób na umowę zlecenia.

IX. ZESTAWIENIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ W 2024 R.

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie wydatków w 2024 roku
1.	Rozdział 85510 – Placówki opiekuńczo – wychowawcze - usamodzielnianie wychowanków oraz świadczenie w wysokości dodatku wychowawczego dla wychowanków placówki	45 171,20
2.	Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze	2 536 201,52

3.	Rozdział 85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (zadanie z zakresu administracji rządowej) zwiększenie dotacji celowej na wydatki następuje w ciągu roku budżetowego	15 000,00
4.	Rozdział 85218 – Powiatowe centra pomocy rodzinie	1 639 472,23
5.	Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	764 991 31
6.	Rozdział 85295 – Pozostała działalność – zadania związane z funkcjonowaniem systemu informatycznego do obsługi zadań pomocy społecznej	3 596,00
7.	Rozdział 85321 – Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (zadanie z zakresu administracji rządowej) zwiększenie dotacji celowej na wydatki następuje w ciągu roku budżetowego	340 577,29
8.	Rozdział 85395 – Pozostała działalność – realizacja i kontynuacja projektów	563 329,24
9.	Rozdział 85334 – Pomoc dla repatriantów (zadanie z zakresu administracji rządowej) zwiększenie dotacji celowej na wydatki następuje w ciągu roku budżetowego	2 947 807,04

X. WYKAZ POTRZEB W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2025 r.

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawia się poniżej zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej i pomocy społecznej.

W celu właściwej realizacji zadań powiatu konieczne jest:

1. Kontynuowanie kampanii społecznej na rzecz rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej celem zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków dostosowanych do potrzeb dzieci.
3. Zabezpieczenie środków finansowych na zwiększenie wynagrodzenia dla istniejących zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na organizację szkoleń mających na celu podniesienie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo- wychowawczych osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na prowadzenie szkoleń oraz doradztwa metodycznego kadry jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
6. Zabezpieczenie środków finansowych na rozwój specjalistycznego poradnictwa, mieszkań treningowych i wspomaganych, usług aktywizujących osoby i rodziny z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
7. Realizacja projektów w zakresie aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych, w tym dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz rządowych.
8. Zwiększenie kadry Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z 1,75 etatu do 2,5 etatu.
9. Zwiększenie środków na wynagrodzenia dla Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, co da szansę na pozyskanie specjalistów do składu orzekającego.
10. Rozwój usług społecznych w zakresie wsparcia osób w wieku 60+.
11. Kontynuowanie działań aktywnej integracji społecznej i zawodowej oraz zwiększenie dostępu do nich osobom i rodzinom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
12. Kontynuowanie działań aktywizujących społeczność lokalną w Centrum Aktywności Społecznej w Środzie Wielkopolskiej ul.Mała Klasztorna 3.

PODSUMOWANIE

W roku 2024 kontynuowana była realizacja zadań programowych i ustawowych, w szczególności z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej oraz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Trudnością z jaką zмага się nasz PCPR jest niedostateczna liczba kandydatów na rodziny zastępcze, w szczególności do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w stosunku do licznego rodzeństwa. Problem ten występuje na terenie całego kraju, w związku z tym podejmujemy szereg działań promujących ideę rodzicielstwa zastępczego. Podkreślić należy, że powiat średzki należy do nielicznych powiatów, w którym wszystkie postanowienia sądu rodzinnego o zabezpieczenie dzieci w pieczy zastępczej w roku 2024 zostały w 100% wykonane. Problemem jest również brak psychologów chętnych do pracy w obszarze pomocy społecznej. Podobne braki kadrowe występują w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności, który dodatkowo mierzy się z brakiem lekarzy orzeczników. Pracownicy PCPR z dużym zaangażowaniem wykonywali swoje zadania zgodnie z wyznaczonym zakresem obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień. Prowadzone w jednostce kontrole, w trakcie roku sprawozdawczego nie wykazały nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań.

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 - Raport z realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Średzkiego na lata 2021 – 2030.
2. Załącznik nr 2 - Raport z realizacji programu Rozwoju pieczy zastępczej w powiecie średzkim na lata 2023 – 2025.
3. Załącznik nr 3 - Raport z realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2030.
4. Załącznik nr 4 - Raport z realizacji Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnością na lata 2021-2030.
5. Załącznik nr 5 - Sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.